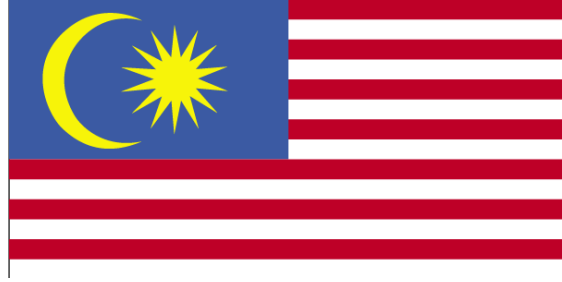

KONYA TİCARET ODASI

MALEZYA FEDERASYONU

Etüd-Araştırma Servisi
Haziran 2009

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM I MALEZYA HAKKINDA GENEL BİLGİLER

1.1. Ülke Kimliği	1
1.2. Kısa Tarihçe	2
1.3. Siyasi Yapı	2
1.4. Sosyo-Ekonomik Yapı	3

BÖLÜM II GENEL EKONOMİK DURUM

2.1. Ekonomik Durum.....	5
2.2. Ekonomideki Belli Başlı Sektörler	6
2.2.1. Tarım Sektörü	7
2.2.2. Sanayi Sektörü	8
2.2.3. İnşaat Sektörü	9
2.2.4. Hizmetler Sektörü	9
2.3. Dış Ticaret.....	10
2.3.1. Genel Durum	10
2.3.2. Malezya'nın İhraç Ürünleri	10
2.3.3. Malezya'nın İthal Ürünleri	12
2.3.4. Uluslar arası Anlaşmalar.....	13
2.3.5. Serbest Bölgeler.....	14

BÖLÜM III TÜRKİYE İLE TİCARİ VE EKONOMİK İLİŞKİLERİN GELİŞİMİ

3.1. Siyasi İlişkiler	15
3.2. Ekonomik ve Ticari İlişkiler	15
3.2.1. Malezya'ya İhracatımız	16
3.2.2. Malezya'dan İthalatımız	16
3.3. Türkiye ve Malezya Arasındaki Anlaşma ve Protokoller	17
3.4. Ticarete Karşılaşılan Sorunlar	17
3.5. İthalat Mevzuatı ve Vergiler	17
3.5.1. Vergi Oranları	17
3.5.2. Gümrük ve Satış Vergileri	17
3.5.3. Miktar Kısıtlamaları ve İthalat Lisansı	18
3.6. Değerlendirme.....	19
KAYNAKÇA	21

BİRİNCİ BÖLÜM MALEZYA HAKKINDA GENEL BİLGİLER

1.1. ÜLKE KİMLİĞİ

Resmi Adı:	Malezya Federasyonu
Yönetim Şekli:	Federal Meşruti Monarşi
Devlet Başkanı:	Mohamed NAJIB bin Abdul Razak
Başkent :	Kuala Lumpur
İdari Yapı :	13 Bölge ve 2 Federal Arazi
Bağımsızlık günü:	31 Ağustos 1957 (İngiltere'den)
Milli bayram:	Bağımsızlık günü / Malezya Günü, 31 Ağustos (1957)
Yüzölçümü :	329,750 km ²
Nüfus :	25,715,819 (Ocak 2009 tahmini)
Nüfus Artış Oranı:	%1.723 (2009 verileri)
Etnik Gruplar:	Malaya ve diğer yerliler %58, Çinli %27, Hint %8, diğer %7
Dil :	Bahasa Melayu (resmi), İngilizce, Çin lehçeleri, Tamil, Telugu, Malayalam, Panjabi, Thai
Din :	İslam, Budizm, Taoizm, Hinduizm, Hıristiyanlık
Para Birimi :	Ringgit (MYR)
Dolar Paritesi:	1USD = 3,48900092 MYR

1.2. KISA TARİHÇE

Güneydoğu Asya'da önemli yolların kesiştiği bir coğrafi konumda bulunan Malezya'da M.Ö. 1. yüzyılda, Çin ve Hindistan ile olan güçlü ticaret bağları sayesinde bir Hindu-Budist dönemi yaşanmış, 13. yüzyılda ise Arap ve Hint tacirlerinin etkisi ile İslam dini yayılmış ve Malezya'yı o dönemde yönetenlerin Müslümanlığa geçmesi ile Malaylar arasında İslam dini yerleşmiştir.

1511 yılında ülke Portekizliler tarafından işgal edilmiş, 1641'de Hollandalılar Portekizlilerden ülkeyi almış, 1824 yılında ise İngilizliler ülkeyi kolonileri haline getirmişlerdir.

Ülke, II. Dünya Savaşı sırasında ise Japonlar tarafından işgal edilmiştir. Malezya, 31 Ağustos 1957 tarihinde bağımsızlığını ilan etmiş ve Malezya Federasyonu adını almıştır. Federasyon'a Borneo adasında yer alan Sabah ve Sarawak da katılmış, ancak 1965 yılında Singapur, Malezya Federasyonu'ndan ayrılmıştır. İlk Başbakanları Tunku Abdul Rahman olup, 1981 yılında göreve gelen Dato'Seri Dr. Mahatir bin Mohammed 31 Ekim 2003 tarihine kadar görevini sürdürmüştür. Bu tarihte kendi isteği ile görevini yardımcısı Datuk Seri Abdullah Ahmad Badawi'ye bırakmıştır.

1.3. SİYASİ YAPI

Malezya, federal bir devlettir. 13 eyalet ve 3 federal bölgeden oluşmaktadır. Eyaletlerin on biri Malezya yarımadasında ve ikisi Borneo Adasında yer almaktadır. Federal bölgeler, Kuala Lumpur, Putra Jaya ve Labuan'dır. Yarımadaadaki eyaletler: güneyden kuzeye doğru Johor (başkent: Johor Bahru), Melaka (başkent: Melaka), Negeri Sembilan (başkent: Seremban), Selangor (başkent: Shan Alam), Pahang (başkent; Kuantan), Terengganu (başkent: Kuala Terengganu), Perak (başkent: Ipoh), Kelantan (başkent: Kota Baharu), Pulau Pinang (başkent: George Town), Kedah (başkent: Alor Setar), Perlis (başkent: Kangar), Sarawak (başkent: Kuching), Sabah (başkent: Kota Kinabalu) dır.

Malezya, meşruti monarşi altında parlamenter demokratik sistem ile yönetilmektedir. Federal bir devlet olduğu için her eyaletin kendine ait yasama meclisi ile "chief minister" in başkanlığında bir hükümeti bulunmaktadır. Ayrıca 9 eyalette de sultan yer almaktadır. Penang, Melaka, Sabah ve Sarawak eyaletlerinde ise Vali idarenin başıdır.

Hükümetin sembolik olarak başı " Yang di-Pertuan Agong" denilen Kraldır. Kralın yetkileri semboliktir. Dokuz eyalette bulunan sultanların kendi aralarından seçtikleri sultan, 5 yıl süreyle Malezya kralı olmaktadır.

Yürütme, Başbakanın başkanlığındaki Kabinenin elindedir. Başbakan, parlamentoda çoğunluğa sahip partiye göre, Kral tarafından atanır.

Yasama bakımından iki meclis bulunmaktadır. "Dewan Rakyat" (House of Representatives-Temsilciler Meclisi) adı verilen ve 193 kişilik, doğrudan seçim yolu ile seçilen ve en çok 5 yıl görev yapan Meclis ile, Dewan Negara (senato) adı verilen, 69 üyeli, 26 üyesi

eyalet meclisleri tarafından, 43 tanesi Kral tarafından atanan üyelerden oluşan ve 6 yıl görev yapan meclistir.

Başbakan olmak için meclis üyesi olmak zorunludur.

1.4. SOSYO-EKONOMİK YAPI

Coğrafi Yapı

Güneydoğu Asya Ülkelerinden olan Malezya, kuzeyden Tayland, Güney Çin Denizi ve Brunei, doğudan Selebes Gölü, güneyden Endonezya, Singapur ve Malakka Boğazı, batıdan Hint Okyanusu'yla bitişik olan Andaman Denizi'yle çevrilidir. Akarsu bakımından oldukça zengindir. En önemli akarsuları Rejang, Kelantan, Sai Perak ve Sai Rompin ırmaklarıdır. Malezya toprakları iki büyük kara parçasıyla bunların arasındaki Güney Çin Denizi içinde yer alan adalardan meydana gelir.

İki büyük kara parçası Batı Malezya ve Doğu Malezya'dır. Batı Malezya bir yarımada şeklindedir ve ince bir kara bağlantısıyla şimdiki adı Tayland olan Siyam'a bağlıdır. Doğu Malezya, büyük bir kısmı Endonezya yarımada şeklindedir ve ince bir kara bağlantısıyla şimdiki adı Tayland olan Siyam'a bağlıdır. Doğu Malezya, büyük bir kısmı Endonezya hakimiyetinde olan Borneo adasının içindedir. Malezya topraklarının %30'u tarım alanı, %61'i ormandır.

Maden ve Mineraller

Malezya doğal kaynaklar açısından zengin bir ülkedir. Dünyanın en büyük kalay üreticilerinden birisi iken artık kaliteli kalay rezervleri tükenme durumuna gelmiştir. Kalan rezervler hala büyük miktarda olmasına rağmen düşük kalitededir ve madeni çıkarma maliyetlerini karşılayamamaktadır. Ülkede ayrıca boksit, bakır, altın, gümüş ve demir cevheri çıkarılmaktadır. Doğal enerji kaynakları; petrol, doğal gaz (LNG-Likid doğal gaz olarak pazara sunulmaktadır) ve kömürdür. Ülke petrol ihtiyacının %80'inden fazlasını kendisi karşılayabilmektedir. Ülkede çıkan petrol kaliteli olduğu için ihracat yapılmakta ve kendisi karşılayabilmektedir. Ülkede çıkan petrol kaliteli olduğu için ihracat yapılmakta ve ülke içi ihtiyacı ithalat ile karşılanmaktadır. Petrol üretimi sabit bir oranda sürmesine rağmen doğal gaz üretiminde son yıllarda önemli bir artış meydana gelmiştir. 1992-2003 yılları arasında üretim %200 artmıştır. 2000 yılında Terengganu'da yeni bir doğal gaz sahası hizmete açılmıştır. LNG'nin en çok ihraç edildiği ülkeler Japonya, Güney Kore ve Tayvan'dır. Malezya dünyanın ikinci büyük LNG ihracatçısıdır.

Ulaşım, Enerji, Telekomünikasyon

Malezya geniş karayolu ağı ile Asya'da en iyi durumda olan karayolu sistemlerinden birine sahiptir. 2006 yılı itibariyle karayollarının toplam uzunluğu 79055 km'dir. Malezya verimli, güvenilir ve entegre şehriçi toplu taşımacılığı yaratımında hatırı sayılır bir süreci geride bırakmıştır. Kuala Lumpur ile Kuala Lumpur Uluslar arası Havaalanı'nı (KLIA) birbirine

bağlayan demiryolunun, şehriçi raylı sistemi ve idari başkent olan Putrajaya'ya da hizmet veren monoray sistemi ile bağlantısı vardır. Bunun yanı sıra demiryolları sayesinde de önemli şehirler arasında, gece gündüz etkin ve rahat ulaşım hizmeti verilebilmektedir. Singapur ile Butterworth'ü bağlayan ve yine Butterworth'den Bangkok'a uzanan uluslar arası ekspres demiryolu seferleri ile de ulaşım sağlanabilmektedir. 2005 yılı itibariyle ülkedeki toplam demiryolları 2267 km'dir.

Ülkede; Kuala Lumpur, Penang, Langkawi, Kota Kinabalu ve Kuching'de olmak üzere uluslar arası hava alanları mevcuttur. Bunların yanında iç hatlar için hava alanları da vardır. Kuala Lumpur Uluslar arası Havaalanı (KLIA) 1998 yılında hizmete girmiştir ve yılda 25 milyon yolcu kapasitesine sahiptir.

Malezya 7 uluslar arası limana ve 8 iç limana sahip bulunmaktadır. Bu limanlardan Malezya ticaretinin %95'i yapılmaktadır. Önemli limanlar; Port Klang, Penang Port, Johor Port, Tanjung Petepas (PTP) Port, Kuantan Port, Kemaman Port, Bintulu Port'dur.

Malezya'nın enerji kaynakları petrol, doğal gaz, hidroelektrik enerji ve kömürden oluşmaktadır. Gaz rezervleri 30 yıl kadar yeterli olacak düzeydedir. Bazı enerji yatırımları özel sektöre de açılmıştır. Yüksek oranda yağış alan ve engebeli bir araziye sahip olan Malezya hidroelektrik enerji alanında büyük bir potansiyele sahiptir. En büyük hidroelektrik projesi Sarawak eyaletindeki inşaathalinde olan 2400mw enerji üretecek olan Bakun Barajı'dır.

Ülke, Güneydoğu Asya bölgesindeki en modern telekomünikasyon sistemlerinden birine sahiptir. 1994 yılında diğer firmaların da yatırım yapmasına imkan sağlanmasıyla "Telekom Malaysia"nın tekeli pozisyonu ortadan kalkmıştır. 2005 yılında her 100 kişiye 16,5 sabit hatlı telefon düşmektedir. 2000 yılında 5,1 milyon olan cep telefonu kullanıcı sayısı 2005 yılı sonlarında 16,5 milyona ulaşmıştır. 2002 yılı temmuz ayında hükümet üçüncü nesil (3G) cep telefonu şebekesi kurma iznini Telekom Malaysia ve Maxis Communications adında şu anda da cep telefonu şebekesi olan bir yerli firmaya vermiştir.

İKİNCİ BÖLÜM GENEL EKONOMİK DURUM

2.1. EKONOMİK DURUM

1957 yılında özgürlüğüne kavuşan Malezya, içine girdiği hızlı ekonomik büyüme sürecinin sonucu olarak, 1989-1996 yılları arasında, ortalama %8,5'lik büyüme oranı ile dünyada en hızlı büyüyen ekonomilerden birine sahip olmuştur.

Malezya hükümeti; 2020 yılında gelişmiş ülke statüsüne geçme hedefindeki kararlılığı doğrultusunda 8. Beş Yıllık Malezya Ekonomik Planını (2001-2005) açıklamıştır. Bu plan çerçevesinde büyüme hedefini bu dönem içerisinde ortalama %7,5 olarak belirlemiştir. Yüksek katma değerli üretime doğru yapısal geçişin süreceği ve 2005 yılında GSYİH içinde imalat sanayinin, tarımın ve hizmetlerin sırasıyla %35,8, %7 ve %55,1 yer alması beklenmektedir. Yeni büyüme hedefine ulaşmak imkansız hale gelmiştir çünkü 2001, 2002 ve 2003 yıllarındaki büyüme oranları sırasıyla %0,3, %4,4 ve %5,4'te kalmıştır. Ekim 2003'te plan revize edilmiş ve 2004-2005 yıllarında yıllık ortalama %6 büyüme hedeflenmiştir ve sırasıyla %7,1 ve %5,3 olarak gerçekleşmiştir. Bu beş yıllık planın büyüme ortalaması %4,5 olarak gerçekleşmiştir. 7. Beş Yıllık Plan'da (1996-2000) da büyüme hedefi %8 olarak hedeflenmişken büyük oranda Asya krizinin de etkisiyle %4,7'lik bir ortalamaya ulaşılmıştır. Kriz sonrasında 1998 yılında Eylül ayında Ringgit'in ABD Doları karşısında değeri N\$ 3,8=1 ABD Doları olarak sabitlenmiştir.

TABLO 1. 2001-2005 Döneminde Sektörlere Göre Federal Hükümetin Bütçeden Ayırdığı Geliştirme Payları

SEKTÖR	Pay (Milyar RM)	Pay (%)
EKONOMİK	66,7	41,7
-Tarım Kalkınması	7,6	4,8
-Ticaret ve Sanayi	11,4	7,1
-Taşımacılık, Haberleşme ve Su Kaynakları	43,2	26,9
-Enerji	2,3	1,4
-Araştırma ve Geliştirme	1,9	1,2
SOSYAL	66,2	41,4
-Eğitim ve Seminerler	40,0	25,0
-Sağlık	9,5	5,9
-Konut	6,2	3,9
-Yerel Yetkililer ve Refah Hizmetleri	7,9	5,0
-Köy ve Kırsal Kesim Kalkındırması	1,2	0,7

1 ABD\$=3,8 Malezya Ringgiti (sabit kur)

Kaynak: Economic Planning Unit

Malezya'nın son 20 yıldaki hızlı büyümesi yüksek yerel tasarruflarla ve çok miktarda doğrudan yabancı yatırım çekilmesiyle sağlanmıştır. Yabancı yatırımlar 1992-93'te zirveye ulaşmış ve GSYİH'nin %8,7'si olmuştur. Asya Krizi'nden sonra bir türlü toparlanamamış ve 2000 yılında GSYİH'nin %4,2'si seviyesinde olmuştur. 2002, 2003 ve 2004 yıllarında ise yabancı yatırımlar sırasıyla GSYİH'nin %3,4, %2,4 ve %3,9'u oranlarında gerçekleşmiştir.

Doğrudan yabancı yatırımın çoğu imalat sanayine yönelmektedir fakat bu oran gittikçe hizmetler sektörünün lehine değişmektedir. Malezya bilgi tabanlı ekonomiye sahip olmak için yabancı yatırımları yüksek bilgi içeren sektörlerle çekmeye çalışmaktadır.

TABLO 2. Genel Ekonomik Durum

-	2006a	2007b	2008c	2009c
Reel GSYİH büyüme oranı (%)	5,9	6,1	5,5	5,7
Enflasyon (% tüketici fiyatları)	3,1	2,4	2,7	2,0
İhracat (fob, milyar ABD\$)	160,8	173,6	185,2	196,9
İthalat (fob, milyar ABD\$)	124,1	135,5	145,8	155,5
Cari işlemler dengesi (milyar ABD\$)	25,5	30,5	30,3	33,7
Döviz kuru (M\$:ABD\$)	3,53	3,31a	3,19	3,14

A:Gerçekleşen, b: EIU tahmini, c: EIU hesaplaması

Kaynak: EIU-Economist Intelligence Unit Country Report Malaysia February 2008

2.2. EKONOMİDE BELLİ BAŞLI SEKTÖRLER

Daha önceleri ekonomik büyüme ve genişlemesini madensel ve tarımsal ihrac ürünlerine dayandıran Malezya son 20 yılda hızla sanayileşmiş ve 1986 yılında GSYİH kompozisyonunda tarım ile eşit paya sahip olan imalat sanayisini tarıma göre üç katı oranına getirerek 2006 yılında %29,8'e ulaştırmıştır.

TABLO 3. Sektörel Performans-2006

Sektörler	GSYİH içindeki payı (%)
Sanayi	49,4
Hizmetler	44,1
Tarım	8,8

Kaynak: EIU-Economist Intelligence Unit Country Risk Service Malaysia February 2008

Malezya bazı mallarıyla dünya pazarında lider durumdadır. Kauçuk üretiminde hala önemli bir kaynaktır ve palm yağında dünyada en önemli üretici konumundadır. 2006 yılında palm yağı üretimi 15,9 milyon tona ulaşmıştır ve toplam ihracat içinde %3,7 oranında paya sahiptir.

Toplam ihracat kazançları içinde imalat sanayi malları %80,3 yer kaplamaktadır. Elektronik mallar en önemli kategoridir ve son 25 yılın çoğunda iki haneli büyüme oranı yakalanmıştır.

Üretim büyük oranda ithal girdilere bağlıdır. Hükümet politikası ise ihracatın yerel içeriğini artırmaya yardım etmektir. Elektronik sanayinin ihracata yönlendirilmesi, dünya talebindeki değişimlere karşı çok hassas olmasına yol açmıştır.

2.2.1. Tarım Sektörü

Son yıllarda tarım, orman ve balıkçılık sektörleri üretimi durgunlaşmıştır. Sanayi ve hizmetler sektörlerindeki hızlı büyüme sonucunda ekonominin bütünü içindeki bu kırsal kesim tabanlı sektörlerin nisbi önemi azalmıştır. Ulusal tarım politikası, yüksek verimli çeşitlerin, yeni ürün ve işlemlerin oluşturulması ve çiftçiliklerde mekanizasyona geçilmesi yönündedir. Bazı mallarıyla dünya piyasalarında lider konumda olan Malezya, dünya palm yağı üretiminin yarısından fazlasını elinde bulundurmaktadır. Kakao üretiminde ise dünyada üçüncü sıradadır. Başlıca tarımsal ihraç ürünleri; kauçuk, palm yağı, kakao, karabiber ve Hindistan cevizi yağıdır. Gıda üretiminde başlıca ürünler balıkçılık ve pirinçtir. Pirinç ihtiyacının bir bölümünü kendi kaynaklarından sağlayan Malezya geri kalan kısmını da ithal yoluyla sağlamaktadır. İşgücünün kente ve sanayi alanlarına kayması nedeniyle pirinç üretiminde verimliliğin ve rekoltenin artırılması devlet tarafından desteklenmektedir. Bununla birlikte Malezya pirinçte net ithalatçı konumundadır. Bu ihtiyacı bölgede önemli üretici olan Tayland ve Vietnam'dan karşılamaktadır. Tabii kauçuk ülkenin çok eskilere dayanan tarımsal ürünüdür. İşgücünün daha karlı olan palm yağına kayması nedeniyle üretim 1980'den bu yana düşüş göstermektedir.

TABLO 4. Tarım ve orman ürünleri Üretimi

ÜRÜNLER	2007
Palm yağı (1000 ton)	15881
Kauçuk (1000 ton)	1260
Kereste (1000 m³)	21180
Kakao (1000 ton)	32

Kaynak: EIU-Economist Intelligence Unit Country Profile Malaysia 2007

Palm yağı üretimi işgücü teminindeki sıkıntılara rağmen artış göstermektedir. Palm yağı diyetisyenler tarafından diğer hayvansal yağlara ve bazı bitkisel yağlara nazaran sağlıklı olması nedeniyle tavsiye edilmektedir. Ayrıca herhangi bir din tarafından yasaklanan bir madde olmadığı için Pakistan, Hindistan ve bazı Orta Asya ülkeleri tarafından tüketimi tercih edilmektedir.

Malezya tropikal kerestelerin üretiminde önemli bir merkezdir. Yağmur ormanlarının tahrip edilmesine izin verildiği için yoğun tepkilere neden olmuştur. Bu nedenle ağaçların kesilmesi konusunda çeşitli sınırlamalar getirilmiştir.

2.2.2. Sanayi

İmalat sanayi, GSYİH'ye olan %29,8'lik katkısı ile hizmetler sektöründen sonra en önemli sektördür. İmalat sanayi son 20 yılda genel ekonomik büyümeyi etkileyen ana faktörlerden biridir. İhracata yönelik sanayileşmenin yoğunlaştığı bölgeler Penang, Kuala Lumpur ve Klang Vadisi'dir. Hükümet Kuala Lumpur'a yakın 750 km²'lik bir alanda Multimedia Super Corridor (MSC) adlı ileri teknoloji merkezi ve bilişim teknolojisi bölgesi kurmuştur fakat yavaş bir ilerleme vardır. Ekim 2007 itibari ile MSC statüsünde 1937 şirket vardır.

İmalat sektöründeki başlıca gruplar; gıda ürünleri, tütün, elektrikli ve elektronik aletler, tekstil, kimyasal ürünler, ulaşım araçları, inşaat malzemeleri, ağaç ve işlenmiş tarım ürünleridir. İmalat sanayinin en önemli sektörü elektronik sanayidir. Malezya'da otomotiv sanayinde de önemli ilerlemeler kaydedilmiştir. Yerli düşük fiyatlı otomobil firmaları, Proton ve Perodua uluslararası pazarda diğer markalarla rekabet edecek duruma gelmiştir. 2003 yılında toplam otomobil üretimi bir önceki yıla göre %7,2 düşerek 424 bin adet olmuştur. Bunların 325 binini binek otomobilleri oluştururken kalan 99 binini ticari araçlar oluşturmuştur.

Hükümet yatırımları hızlandırmayı hedeflemektedir. Ancak tüm sanayi yatırımları Malaysian Industrial Development Agency MIDA tarafından alınacak müsaadeye tabiidir. MIDA geçmişte her yatırım talebine uygunluk verirken, son zamanlarda nitelikli işgücü temininde sıkıntı çekilmesi nedeniyle verimliliği yüksek olan alanlara izin vermekte, düşük verimlilikle çalışan sanayilerin ise Tayland ve Endonezya'ya taşınmasını teşvik etmektedir.

İmalat sanayinde hükümetin son yıllardaki önceliği aşağıdaki sektörlerdir:

- İleri teknoloji, sermaye yoğun ve bilgi içerikli sanayiler (biyoteknoloji, gelişmiş elektronik, optik ve fotonik, kablosuz teknoloji, ekran teknolojisi (TFT, LCD, plasma ve parçaları), petrokimyasallar, ilaçlar tıbbi aletler ve ICT)
- Ara malları imal eden sanayiler (Makine ve ekipmanlar, bileşenler, dökme kalıplar)
- Kaynak bazlı sanayiler (gıda, palm yağından elde edilen katma değerli ürünler)

TABLO 5. Onaylanan Sanayi Projeleri, 2001-2005

Yıl	Proje Sayısı	İstihdam	Yatırımlar (Milyar RM)	Yatırımlar (Milyar RM)	Yatırımlar (Milyar RM)
*	*	*	Yerel	Yabancı	Toplam
2001	928	89440	6,9	18,9	25,8
2002	792	64744	6,3	11,6	17,9
2003	965	77182	13,5	15,6	29,1
2004	1101	88634	15,6	13,1	28,8
2005	1027	114956	13,2	17,9	31,1
Toplam	4813	434956	55,5	77,2	132,6

1ABD\$=3,8 Malezya Ringgiti (sabit kur)

Kaynak: MIDA-Malaysian Industrial Development Authority

2005 yılında 31,1 milyar RM'ye ulaşan yatırımlar 2000 yılındaki seviyeye ulaşmasa da bir önceki yıla göre %8 oranında artış göstermiştir. 2001 ve 2005 arasında ise MIDA toplam 4813 projeden oluşan 132,6 milyar RM'lik sanayi yatırımını onaylamıştır. Bu projelerin %58,2'si yabancı yatırımlardan oluşurken %41,8'i yerli yatırımdır.

2001-2005 döneminde en çok yatırımı elektrik-elektronik ürünleri sektörü çekmiştir. Bu sektörden sonra en fazla yatırım çeken sektörler ise temel metal ürünleri, taşıma araçları ve matbaacılık ve basımdır.

Ekonomide durgunluk nedeniyle 1997 yılından itibaren işgücü yoğun alanlarda yabancı sermaye yatırımlarına uygulanan kısıtlamalar kaldırılmıştır. Uzun süredir önemli artışlar kaydeden sanayi üretimi 1998 yılında ekonomideki durgunluk nedeniyle %10,2 düşmüştür. Ancak 1999 ve 2000 yıllarında bir önceki yıla göre sanayi üretiminde sırasıyla %12,9 ve %25'lik artışlar görülmüştür. 2001 yılında dünyadaki ekonomik durgunluk Malezya'ya da yansımış ve sanayi üretimi %6,6 azalmıştır. 2002 yılında başlayan toparlanma 2003 yılında da devam etmiştir ve sanayi üretimi %4,5 ve %10,5 oranlarında artmıştır. 2004 yılında da %12,7'lik artış gerçekleşmiştir.

2.2.3. İnşaat Sektörü

İnşaat sektöründe 1997/98 resesyon dönemine kadar hızlı bir genişleme görülmüştür. 1994-1996 yılları arasında yıllık ortalama %15,2 büyüme hızı 1997 yılında %10,6'ya düşmüştür. Bunun sebepleri arasında arz fazlası, büyük projelerin bitmesi ve birkaç tane planlanmış altyapı yatırımının ertelenmesi vardır. İnşaat sektörü, özel sektör yatırımlarının dibe vurmasıyla 1998'de %24, 1999'da %4,4 daralmıştır. 2000 yılında çoğunlukla hükümet desteği neticesinde sektör %1,1 büyümüş, denge biraz sağlanmıştır. Sonraki üç yıl boyunca inşaat sektöründe küçük oranlı büyümeler görülmüştür. Buna karşın 2003 ve 2004 yıllarında hükümet projelerinin bitmesi nedeniyle sektörde sırasıyla %4,5 ve %1,5 oranlarında daralmalar meydana gelmiştir.

2.2.4. Hizmetler Sektörü

Hizmetler sektörü (finansal hizmetler dahil) 2004 yılında GSYİH'nin %56'sını oluşturmuştur. İmalat sektöründe büyük büyüme olduğu yıllarda hizmetler sektörü küçülmesine rağmen hizmetler sektörünün ekonomideki payı dengeli bir şekilde artarak en büyük sektör olma özelliğini sürdürmüştür.

Hizmetler sektörü genellikle ara hizmetler (22,7) ve nihai hizmetler (33,9) olarak ikiye ayrılmaktadır. Ara hizmetleri taşımacılık, depolama, iletişim, finans, sigortacılık, gayrimenkul, gayrimenkul ve iş hizmetlerinden oluşmaktadır. Nihai hizmetler ise kamu hizmetleri, toptan ve perakende ticaret, otel ve lokantalar ve diğer hizmetlerden oluşmaktadır.

Hizmetler sektörünün diğer bir kolu olan turizm sektöründe de büyük bir genişleme gözlenmektedir. Malezya diğer bir kolu olan turizm sektöründe büyük bir genişleme gözlenmektedir. Malezya Turizm Bakanlığı'nın desteğinde 1990 ve 1994 yılları arasında

uygulanan 'Visit Malaysia' kampanyası doğrultusunda ülkeyi ziyaret eden turist sayısında, %12 oranında bir artış kaydedilmiştir. Ancak 1998 yılında turist sayısında hızlı bir düşüş olmuştur. Bu sektöre yapılan yatırımlar, yeni otellerin açılmasında etkili olmuş ve ülkedeki otel sayısı 2000 yılında 88 yeni otelin bitirilmesi neticesinde 1514'e ulaşmıştır. İstikrarlı bir artış ile 2002 yılında 13 milyon kişiyi aşan turist sayısında 2003 yılında SARS hastalığının da etkisiyle hızlı bir düşüş gözlenmiştir. 2004 yılında ise Malezya'ya gelen turist sayısında %50'ye yakın bir artış meydana gelmiş ve 2003 rakamları da aşılarak 15,7 milyon turist sayısına ulaşılmıştır.

2.3. DIŞ TİCARET

2.3.1. Genel Durum

TABLO 6. Malezya Dış Ticareti

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
İhracatı (milyar ABD\$)	98,2	88,0	94,1	105,0	126,8	141,8	160,8	173,6
İthalatı (milyar ABD\$)	82,0	73,7	79,8	79,3	99,2	108,7	124,1	135,5
Hacim (milyar ABD\$)	180,2	161,7	173,7	184,3	226,0	250,5	284,9	309,1
Denge (milyar ABD\$)	16,2	14,3	14,3	25,7	27,6	33,1	36,7	38,1

Kaynak: EIU-The Economist Intelligence Unit Country Report Malaysia 2008

Ekonomik gelişmişliğini büyük ölçüde, ihracat mallarının üretimi ve ihracatına dayandıran Malezya'da dış ticaret; ekonomi için kritik önem taşımaktadır. Malezya'nın dış ticaret hacminde Asya krizi nedeniyle 1998 yılında asıl olarak ithalatındaki daralma sebebiyle büyük bir düşüş olmuştur. Ekonomi 1999'da toparlanma eğilimine girmiştir. 2000 yılında kriz öncesi rakamlar aşılmış ve 176 milyar dolarlık bir ticaret hacmine ulaşılmıştır. Malezya'nın ihracatı kriz döneminde fazla etkilenmemesine rağmen ithalatı ülkede talepteki daralma nedeniyle 1998'de bir önceki yıla göre %26 düşmüş ve 54,4 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2000 yılında Malezya'nın 82 milyar dolar olan ithalatı 2001 yılında dünyadaki ekonomik durgunluk nedeniyle 73,7 milyar dolara düşmüştür.

2002 yılından itibaren yeniden dış ticaretinde bir genişleme görülen Malezya'nın son altı yıldır hızlı ihracat ve ithalat artışı yaşadığı görülmektedir. Güçlü ihracat artışının etkisiyle 2007 yılında Malezya'nın toplam dış ticaretinde bir önceki yıla göre %8,5 artış görülmüştür. İhracatta %8 artış görülürken ithalatta %9,2'lik bir büyüme meydana gelmiştir.

2.3.2. Malezya'nın İhracat ürünleri

2002 yılından itibaren yeniden dış ticaretinde bir genişleme görülen Malezya'nın son altı yıldır hızlı ihracat ve ithalat artışı yaşadığı görülmektedir. Güçlü ihracat artışının etkisiyle 2007

yılında Malezya'nın toplam dış ticaretinde bir önceki yıla göre %8,5 artış görülmüştür. İhracatta %8 artış görülürken ithalatta %9,2'lik bir büyüme meydana gelmiştir.

TABLO 7. İhracat Ürünleri (milyon ABD\$)

GTİP	ÜRÜN ADI	2005	2006	2007
847330	Otomatik Bilgi İşlem Makine ve Ünitelerinin Aksam, Parçası	8260	10962	10417
854221	Monolitik Entegre Devreler, Dijital	9037	8517	9875
270900	Ham Petrol (Petrol yağları ve Bitümenli Minarelerden Elde Edilen yağlar)	7982	8886	9762
271111	Doğal gaz (Sıvılaştırılmış)	5491	6352	7617
151190	Palm yağı ve Fraksiyonları; Diğer	3718	4279	6984
847130	Portatif Numerik Otomatik Bilgi İşlem Makineleri; Ağırlık≤10 Kg	6214	6638	6569
854260	Hibrid Entegre Devreler	4612	5330	6206
854229	Elektronik Entegre devreler, Monolitik, Analog	3652	4372	4415
852520	Alıcı Cihazı Bulunan Verici Cihazlar	3268	4094	3596
271019	Diğer Yağlar ve Mustahzarlar	2537	2972	3279
847180	Otomatik Bilgi işlem Makinelerinin Diğer Birimleri	2191	3283	3273
847170	Bellek Birimleri	2101	2601	2477
847160	Giriş/Çıkış Birimleri	2267	2408	2224
271011	Hafif yağlar ve Mustahzarlar	1378	1744	2199
999999	Başka yerde Geçmeyen Ürünler	1928	2369	2141
400122	Teknik Yönden Belirlenmiş Tabii Kauçuk (Tsnr)	1412	2091	1984
852990	Hava Taşıtı, Radar, Telsiz-Uzaktan Kumanda Cihazı Aksam parçaları	1325	2065	1838
854129	Diğer Transistörler	1576	1490	1625
854290	Elektronik Devre Aksam Parçaları	1062	1596	1515
401519	Diğer Eldivenler (Sertleştirilmemiş Vulkanize Kauçuk)	1003	1262	1484

Kaynak: Trademap

Malezya'nın ihracatındaki elektrikli ve elektronik eşyalar önemli bir yer tutmaktadır. Ham petrol ve doğal gaz (LNG-Likid doğal gaz olarak satılmaktadır), kimyasallar, makineler, ağaç ürünleri, optik ve bilimsel aletler, tekstil ve giyim ile geleneksel ihrac ürünleri olan palm yağı, kereste, kütük, kauçuk izlemektedir.

2.3.3. Malezya'nın İthal Edilen Ürünleri

TABLO 8. İthal Edilen Ürünler (milyon ABD\$)

GTİP	ÜRÜN ADI	2005	2006	2007
854290	Elektronik Devre Aksam Parçaları	10481	11782	12046
847330	Otomatik Bilgi İşlem Makine ve Unitelerinin Aksam Parçası	6529	6785	7365
854229	Elektronik Entegre Devreler, Monolitik, Analog	5860	7185	7010
854260	Hibrid Entegre Devreler	6296	5210	5639
270900	Ham Petrol (Petrol Yağları ve Bitümenli Minarelerden Elde Edilen Yağlar)	3406	4878	5481
271011	Hafif Yağlar ve Mustahzarlar	2449	2890	3560
854221	Monolitik Entegre Devreler, Dijital	1647	2677	3526
999999	Başka Yerde Geçmeyen Ürünler	2065	2328	2722
271019	Diğer Yağlar ve Mustahzarlar	2218	2822	2520
853400	Baskı Devreler	1900	2283	2129
710813	Altın (Diğer yarı İşlenmiş Şekilde)	1336	1577	2030
852990	Hava Taşıtı, Radar, Telsiz-Uzaktan Kumanda Cihazı Aksam Parçaları	1184	1565	1983
853120	Gösterge Tabloları-Sıvı Kristal, Diyot Tertibatlı	966	1259	1983
740311	Rafine Bakır-Katotlar ve Katot Parçaları	664	1220	1479
854270	Elektronik Mikroçevirmeler	430	752	1232
890120	Sarıncılı Gemiler (Tankerler)	557	579	1101
847170	Bellek Birimleri	919	1166	1072
880240	Uçak ve Diğer Hava Taşıtları (Boş Ağırlık ≥ 15000 Kg)	500	1027	937
853690	Diğer Elektrik Devresi Techizatı	701	842	854
180100	Kakao Dane ve Kırıkları (Ham/Kavrulmuş, Butun/Kırık)	393	671	787
870899	Kara Taşıtları için Diğer Aksam Parçaları	756	690	761
392690	Plastikten Diğer Eşya	574	1026	738
852520	Alıcı Cihazı Bulunan Verici Cihazlar	1223	964	722
847989	Kendine Özgü Fonksiyonlu Diğer Makine-Cihazlar	648	647	686
870323	Motorlu Taşıtı; Kıvılcım Ateşlemeli (1500cm ³ ile 3000 cm ³ Arası)	749	689	673
720449	Diğer Dokuntu ve Hurdalar	396	490	658

847130	Portatif Numerik Otomatik Bilgi işlem Makineleri; Ağırlık ≤10 Kg.	1077	557	613
854129	Diğer Transistörler	472	647	562
854110	Diyotlar (Işığa Duyarlı, Işık yayanlar Hariç)	674	836	512

Kaynak: Trademap

Malezya'nın ithalatında ise üretimde kullanılan imalar girdileri olan ara mallar ithalatın yaklaşık %75'ini oluşturmaktadır. İthal edilen malların %95,5'i yurt içi kullanım amacıyla satın alınırken %4,5'i yeniden ihraç edilmektedir.

TABLO 9. Malezya'nın Önemli İhraç Pazarları-2007

ÜLKELER	%
ABD	18,8
Singapur	15,4
Japonya	8,9
Çin	7,2

Kaynak: EIU-The Economist Intelligence Unit Country Profile Malaysia 2007

Malezya'nın dış ticaretinde en önemli ülkeler ABD, Singapur ve Japonya'dır. Bu üç ülkenin 2006 yılı ihracatındaki toplam payları %43,1 iken, ithalattaki payları %37,4 olarak gerçekleşmiştir. Malezya'nın ihracatına dayalı sanayisi için sağladığı kaynaklardan dolayı; Japonya'nın ithalatta, %13,2 payı ile bir ağırlığı söz konusudur. Çin son yıllarda hem ihracatta hem de ithalatta önemli paylar almaya başlamış Malezya'nın dördüncü büyük ticari ortağı olmuştur. Bu ülkelerin dışında Malezya'nın ticaret ortakları arasında; Avrupa Birliği üyeleri ve ASEAN üyeleri ile diğer Asya Pasifik Ülkeleri vardır.

2.3.4. Uluslar arası Anlaşmalar

Malezya gümrük işlemlerinde ürün sınıflandırması ve gümrük oranları için Armonize Sistem'i kullanmaktadır. Malezya'nın imzaladığı uluslar arası anlaşmalar ve üye olduğu kuruluşlar şunlardır:

- Asya-Pasifik Ekonomik İşbirliği Forumu (APEC)
- ATA Karnesi Konvansiyonu
- Dünya Ticaret Örgütü (WTO)
- Güneydoğu Asya Ülkeleri Birliği (ASEAN)
- Asya ve Pasifik Ekonomik ve Sosyal Komisyonu (ESCAP)

ASEAN ülkelerine tercihli gümrük vergileri uygulanabilmektedir. Bu ülkeler Brunei, Burma (Myanmar), Kamboçya, Endonezya, Laos, Filipinler, Singapur, Tayland ve Vietnam'dır.

Ayrıca AFTA (ASEAN Free trade Area) üyesi ülkeler bir çok ticari üründe üçüncü ülkelere ortak gümrük tarifesi belirleme çalışmaları içerisindeyler. ASEAN'ı oluşturan ilk 6 üye (Malezya, Endonezya, Singapur, Brunei, Tayland ve Filipinler) kendi aralarında AFTA'yı oluşturmuşlardır. Buna göre bu ülkeler 2003 yılında Inclusion List (IL) dahilindeki tüm ürünlerde bölge içi tarifeleri %0 ile %5 aralığına düşürmüşler ve tarife dışı engelleri kaldırmışlardır. ASEAN'ın yeni üyeleri henüz bu tarife indirimlerini yapmamışlardır fakat Vietnam 2006, Laos ve Myanmar (Burma) 2008 ve Kamboçya 2010 yılında tarifeleri bu aralığa getireceklerdir. Bir malın katma değerinin %40'ı ASEAN üyesi ülkeler içinde üretiliyorsa o mal tarife indirimlerinden yararlanabilmektedir.

Malezya'nın üyesi olduğu ASEAN şu anda Çin, Hindistan ve Japonya ile Serbest Ticaret Anlaşması yapmak için çalışma yapmaktadır. Çin ile ASEAN arasında 4.10.2002 tarihinde bir Çerçeve Anlaşması imzalanmıştır. Bu anlaşmaya göre 10 yıl içinde ASEAN ve Çin arasında bir Serbest Ticaret Anlaşması imzalanacaktır. Tarife ve tarife dışı engellerde indirimlere gidilecektir. Hizmet ticareti ve yatırımlarda liberalizasyon çalışmaları yapılacaktır.

Malezya 1 Ocak 1998'den itibaren ithalatını WTO'ya uyumlu hale getirmiştir. Ürünün gümrüğe tabi değeri transfer edilen değerine göre hesaplanmaktadır. İthalat vergileri malın gümrükten çekilmesinden önce ödenmektedir. Aynı şekilde ihracatta vergi ödenmesi gerekiyorsa, bu vergi ürünün çıkışına izin verilmeden önce ödenmektedir.

2.3.5. Serbest Bölgeler

Bayan Lepas Free Zone, Penang

Prai Free Zone, Seberang Prai

Jelepong Free Zone, Ipoh

Kinta Free Zone, Ipoh

Sg. Way Free Zone, Wilayah Persekutuan

Ulu Klang Free Zone, Wilayah Persekutuan

Teluk Panglima Garang Free Zone, Selangor

Batu Berendam Free Zone, Melaka

Tanjung Kling Free Zone, Melaka

Pasir Gudang Free Zone, Johor

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM TÜRKİYE İLE SİYASİ, EKONOMİK VE TİCARİ İLİŞKİLERİN GELİŞİMİ

3.1. SİYASİ İLİŞKİLER

Türkiye, 1957 yılında bağımsızlığını kazanan Malezya ile 1964 yılında diplomatik ilişki kurmuştur. Malezya, 1967, 1977, 1983, 1994 ve 1997 yıllarında Türkiye'ye Başbakan düzeyinde gerçekleştirdiği ziyaretlerle ilişkileri güçlendirmek yolundaki iradesini göstermiştir.

Çeşitli uluslararası kuruluşlarda mümkün olduğunca birbirlerine destek veren Türkiye ve Malezya arasındaki ilişkiler, karşılıklı güvene, işbirliğine ve sempatiye dayalı bir çizgide gelişmektedir. İlişkileri olumsuz yönde etkileyecek siyasi bir sorun bulunmamaktadır. Güney Doğu Asya Ülkeleri Birliği'nin (ASEAN) önde gelen üyelerinden biri olan Malezya, Doğu Asya'daki bölgesel örgütlerde etkin bir rol oynamaktadır. Türkiye ile Malezya arasında Birleşmiş Milletlerde, İslam Konferansı Örgütü'nde (İKÖ) ve D-8 kapsamında işbirliği sürdürülmektedir.

3.2. EKONOMİK VE TİCARİ İLİŞKİLERİ

Malezya Uzakdoğu'da en çok ticaret yaptığımız 7. ülke konumundadır. İki ülke arasındaki ticaret hacmi 2007 yılında 1,3 milyar dolar, 2008 yılının Ocak-Ekim dönemi itibariyle ise 1,4 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

2008 yılının ilk 10 ayında, Malezya ile ihracatımız bir önceki yıla göre mütevazı bir artışla 85,8 milyon dolara, ithalatımız ise 1,3 milyar dolara ulaşmıştır. Ülkemiz aleyhine gelişen dış ticaret açığı anılan dönemde % 27 artarak 1,2 milyar doların üzerine çıkmıştır.

Başlıca ihraç kalemlerimiz halı ve yer kaplamaları, disodyum tetraborat, sentetik/suni elyaftan kadife şeklinde dokunmuş hazır eşya, tütün, domates, traktör, bor oksitleri, borik asitler, mefruşat eşyası, transformatörler, nohut olarak sıralanabilir. Başlıca ithalat kalemlerimiz palmiye yağı, giriş/çıkış birimleri, katod ışıklı renkli resim tüpleri, polyester iplik, alıcı içeren verici cihazlar, kauçuk, dokunmuş mensucat, babassu yağları ve polivinil klorür olarak sıralanabilir.

2008 Aralık ayı itibariyle Malezya'nın ülkemizdeki yatırımlarının toplamı 530 bin doları aşmış olup, ülkemizde faaliyet gösteren firma sayısı 17'dir. Aynı dönemde Malezya'da faaliyet gösteren Türk sermayeli firma sayısı üçtür. Sözkonusu firmaların toplam sermayeleri 482 bin dolardır.

İki ülke arasındaki ekonomik ilişkilerin yasal zemini Ticaret Anlaşması (1977), Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşması (1977), Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması (1994) ve Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması (1998) dahil büyük oranda tamamlanmıştır.

Ekonomik istişare mekanizması işlevi gören Türkiye-Malezya Karma Ekonomik Komisyonu (KEK) son olarak 2006 yılında İstanbul'da toplanmıştır. Ayrıca, 1995 yılında TOBB ve Malezya Ticaret ve Sanayi Odası (NCCIM) tarafından kurulan Türkiye-Malezya İş Konseyi, KEK toplantısı marjında iki ülke işadamlarını çeşitli etkinliklerle bir araya getirmiştir.

2008 yılının ilk 10 ayında ülkemize Malezya'dan gelen turist sayısında bir önceki yıla göre yaklaşık % 9 oranında artarak 22 bin kişiye ulaşmıştır.

TABLO 10. Yıllar İtibariyle Türkiye-Malezya Dış Ticareti (1000 ABD\$)

Yıllar	İhracat	İthalat	Hacim	Denge
2000	39.359	268.640	307.999	-229.281
2001	35.281	239.370	274.651	-204.089
2002	152.298	244.941	397.239	-92.643
2003	227.270	390.654	617.924	-163.384
2004	52.453	646.747	699.200	-594.294
2005	57.250	785.562	842.812	-728.312
2006	59.929	934.227	994.156	-874.298
2007	82.810	1.253.040	1.335.850	-1.170.230

Kaynak: DTM

3.2.1. Malezya'ya İhracatımız

Malezya'ya olan ihracatımız yıllar itibari ile farklılıklar göstermektedir. 1997 yılına kadar artma eğiliminde olduğu görülen ihracatımız, 1998 yılında Asya krizinden dolayı %70'e yaklaşan bir düşüşle 41,9 milyon dolara gerilemiştir. 2002 ve 2003 yıllarında ihracatımızda büyük bir artış meydana gelmiştir. Bunun en büyük sebebi 2000 yılında Türkiye'nin Malezya'ya 211 adet zırhlı muharebe aracı satışına ilişkin Kuala Lumpur'da imzalanan anlaşmanın yürürlüğe girmesi neticesinde yapılan ihracattır. 2004 yılında bu satış işleminin bitmesi neticesinde ihracatımız 2001 yılındaki düzeye geri dönmüştür. 2002 yılında zırhlı araçlar haricindeki ihracatımız yaklaşık 45 milyon dolar iken 2003 yılında yaklaşık 43 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. 2004, 2005 ve 2006 yıllarında ihracatımızda artış meydana gelse de 60 milyon dolara kadar yükselebilmektedir. 2007 yılında %38 oranında artış gösteren ihracatımız 82,8 milyon dolara yükselmiştir.

3.2.2. Malezya'dan İthalatımız

Bu ülkeden ithal ettiğimiz başlıca ürünler ise; elektronik entegre devreler, palm yağı ve franksiyonları, klimalar, polivinil klorür, sütyenler, monitörler, poliesterden tekstürize iplik ve tabii kauçuktur.

3.3. Türkiye ve Malezya Arasındaki Anlaşma Ve Protokoller

ANLAŞMA ADI	İMZA TARİHİ
Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşması	13.02.1977
Ticaret Anlaşması	13.02.1977
Kültür Anlaşması	13.02.1977
Deniz Ulaşımına İlişkin Anlaşma	08.09.1983
Hava Ulaştırma Anlaşması	13.05.1983
Kültürel ve Bilimsel Değişim Programı (1989-1991)	20.12.1988
Standartlarda İşbirliği Anlaşması	03.10.1989
Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması	27.09.1994
Türkiye-Malezya Ekonomik ve Ticaret Ortak Komitesi I. Dönem Toplantısı	19.01.1995
Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması	25.02.1998
Türkiye-Malezya Ekonomik ve Ticaret Ortak Komitesi II. Dönem Toplantısı	21.03.2006

3.4. Ticarete Karşılaşılan Sorunlar

Malezya uzun yıllar sömürge altında yaşamış olduğundan bu ülke ile olan ilişkilerimiz bu süre zarfında ancak belirli ölçüler dahilinde yürütülmüştür. Bu yüzden Malezya'da faaliyette bulunan Türk firmaları, pazarda tanıtım konusunda sorunlar yaşamaktadırlar. Türk ürünlerinin çeşitliliği ve kalitesinin bilinmemesi öncelikle karşılaşılan sorunlardan biridir. Bunun yanında ulaşım, finansman ve bankacılık sistemleri konusunda da firmalarımız sorunlar yaşamaktadırlar.

3.5. İthalat Mevzuatı ve Vergiler

3.5.1. Vergi Oranları

Genel olarak kurum ve kişilerin Malezya içerisinde veya Malezya üzerinden sağladıkları kazançların tümü vergiye tabidir. Bununla birlikte yurtdışındaki kazançlarının ülkeye transferinden Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşmaları doğrultusunda vergi alınmamaktadır. Türkiye ile Malezya arasında Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması 1994 yılında imzalanmıştır. Malezya'da firmalar gelirleri üzerinden %28 kurumlar vergisi ödemek zorundadırlar. Malezya'da yerleşik bireyler vergiye tabi gelirleri üzerinden %0 ile 29 arasında değişen oranlarda vergi ödemek zorundadırlar. Yerleşik olmayan bireyler ise %29 oranında gelir vergisine tabidirler. Malezya'da bir yıl içinde 182 ve daha fazla gün kalanlar yerleşik olarak nitelendirirler.

3.5.2. Gümrük ve Satış Vergileri

Malezya'da Dünya Ticaret Örgütü üyelerine uygulanan MFN (Most Favoured Nation-En Çok Kayırılan Ülke) gümrük vergisi ortalaması yaklaşık %9,18 oranındadır. Buna karşın önemli

ölçüde yerel üretimin olduğu ürünlerde gümrük vergileri daha yüksektir. Lüks tüketim malları, tütün mamulleri, alkollü içkiler, pahalı gıda ürünleri ile otomobillerde daha yüksek vergi oranları uygulanmaktadır. 2000 yılında yiyecek ürünleri (taze, kurutulmuş ve işlenmiş) içinde 136 kategoride ithalat vergileri %5-20 aralığından %2-12 aralığına düşürülmüştür. Hükümet, hazır tahıllar, hazır sebzeler, hazır ve konserve meyvalar, fındık, meyva suları, makarna ve çeşitli deniz ürünleri üzerindeki ithalat vergilerini önemli oranda düşürmüştür. (Avrupa Birliği'nin pazara giriş sitesinden Malezya'nın gümrük vergilerine ürünün Gümrük Tarife İstatistik Pozisyon Numarası (GTİP) girilerek ulaşılabilir, <http://mkacddb.eu.int>)

Bir çok mala ithalat vergisinin dışında, genellikle %10 oranında satış vergisi de uygulanmaktadır. Bu vergi ithalat sırasında gümrük girişinde, yerel ürünlerde ise fabrika çıkışında alınan tek aşamalı bir vergi türüdür. Meyveler, bazı gıda ürünleri ve inşaat malzemeleri için satış vergisi %5'tir. Likörler ve alkollü içecekler için satış vergisi %20 iken sigaralar için %25'tir. Ülkedeki ihraç mallarının üretiminde kullanılan ithal hammadde ve makinalar; ülkede üretilmiyor veya kabul edilebilir kalitede ve maliyette üretilmiyor ise, bu ithal mallar ithalat ve satış vergisinden muaf tutulmaktadır.

İthalatta uygulanan gümrük vergisinin yanında bazı mallar için tüketim vergisi uygulaması vardır. Motorlu taşıtlara %60 ile %100 oranları arasında, motosikletlere %10 ile %50 oranları arasında, alkollü içeceklere litre başına 4,4 sen (1RM=100 Sen) ile 14,50RM arasında, sigaralara kilogram başına 58RM ve oyun kartlarına %10 oranında tüketim vergisi uygulanmaktadır.

3.5.3. Miktar Kısıtlamaları ve İthalat Lisansı

Malezya hükümeti kendi yerli sanayisini korumak amacıyla ithalat lisansı ve miktar kısıtlaması sistemini oluşturmuştur. Silah ve patlayıcılar, motorlu araçlar, tehlikeli ilaç ve kimyasallar, toprak, bitkiler, kalay cevheri, curuf veya konsantreleri ve bazı gıda maddeleri ithalatı izinle yapılmaktadır. Et ürünleri ithal eden bütün firmaların Malezya makamlarından helal ve Müslümanlar tarafından tüketilebilir onayı alması gerekir. Ekim 1997'de Malezya, ağır inşaat gereçleri ithalinde sınırlayıcı lisans rejimi uygulamaya başlamıştır. Nisan 1999'da bazı demir ve çelik ürünleri için bir başka lisans gerekliliği getirilmiştir. Benzer şekilde Nisan 1999'da güvenlik nedeniyle bazı elektrikli ev aletleri ithaline izin zorunluluğu getirilmiştir. Yasaklanan mallar arasında renkli kopyalama makineleri, kuraldışı veya müstehcen ürünler ve bazı zehirli kimyasallar vardır. Miktar kısıtlamaları ise yerel sanayinin korunması ve güvenlik nedenleriyle bazı ürünlerin dışında uygulanmamaktadır. Motorlu araçlar otomatik olmayan ithalat lisansına tabidir. Hayvansal ürünler Veteriner Departmanın onayına bağlıdır. Pirinç sadece Milli Pirinç Otoritesi tarafından ithal edilmektedir.

3.6. Değerlendirme

Yaklaşık olarak 25 milyonluk nüfusu ile Malezya bulunduğu bölge itibari ile çok önemli bir konuma sahiptir. Uzun yıllar çeşitli Avrupa devletlerinin kolonisi olan ülkeye önce Portekizliler, daha sonra Hollandalılar ve en sonunda da İngilizler hakim olmuşlardır. 1957 yılında ise Malezya bağımsızlığını ilan etmiştir. Malezya'nın çok kültürlü bir toplum haline gelmesi de bu koloni dönemlerine dayanmaktadır. Demiryolu, liman gibi çeşitli alt yapı projelerinde yerli halkı çalıştırmayan İngilizler, Çinli ve Hintlileri ülkeye getirerek işçi olarak çalıştırmışlardır. Bu durum neticesinde aslında Malezyalı olmayan ama Malezya'da yaşamaya başlayan Malaylar haricinde Çinli ve Hintli olmak üzere büyük iki etnik grup ortaya çıkmıştır. Bağımsızlık kazanıldıktan sonra topluluklar barış içinde yaşamaya başlamasına rağmen Malaylar ve Borneo adasındaki Sabah ve Sarawak eyaletlerinde yaşayan yerli halk Malezya'nın gerçek sahipleri olarak görülmektedir. Nüfusun 2/3'ünü oluşturan ve "Bumiputera" denilen bu çoğunluk Müslüman'dır ve yönetimi elinde bulundurmaktadır. Irk itibari ile herhangi bir çatışma olmamasına karşın Bumiputera'ya çeşitli ayrıcalıklar tanınmıştır. Örneğin konut ve araba sahibi olunurken Bumiputera'nın %50'lilere varan indirimlerden yararlandığı öğrenilmiştir. Bunun yanında iş hayatında da çeşitli devlet yardımlarının Bumiputera'ya uygulandığı tespit edilmiştir. Bu bağlamda Malezya'da devlet ile iş yapacak olan firmalarımızın Malaylar ile temasa geçmeleri yararlı olacaktır.

Ülkede İngiliz egemenliğinin uzun sürmüş olması bazı İngiliz tarzı etkilerin ortaya çıkmasına vesile olmuştur. Trafiğin soldan akması bu duruma bir örnek olarak verilebilir. Bunun yanında İngilizlerde görülen "Sir" gibi bazı ünvanlar Malezya'da da uygulanmaktadır. Sultanlar Malezya'ya hizmette başarı gösteren kişilere Tan, Tan Sri ve Datuk gibi ünvanlar vermektedir.

Petrol, doğalgaz, palm yağı, orman alanları ve kauçuk ülkenin en önemli doğal kaynakları arasındadır. Petrolün ülke ihtiyacını karşılayacak düzeyde bulunması petrol ve petrol ürünlerindeki dışa bağımlılığı ortadan kaldırmakla beraber ülkenin genel itibariyle fiyat düzeyinin düşük kalmasını da sağlamaktadır. Ülkede çıkarılan petrolün kalitesinin yüksek olması nedeniyle çıkarılan petrol ihraç edilmektedir. Ülkenin ihtiyacı olan petrol ise ucuz petrolün ithalatı ile karşılanmaktadır.

Malezya'da günlük ticari hayatın çok canlı ve hareketli olduğu görülmekte, alışveriş merkezleri, süper marketler, hiper marketler ve diğer alışveriş yerlerinin genel itibariyle çok kalabalık olduğu, bu kalabalığın hafta sonları ve resmi tatillerde daha arttığı görülmüştür. Genel fiyat seviyesi ülkemizle kıyaslandığında Malezya daha ucuz kalmakta, bazı ürünlerde fiyatlar ülkemize göre yarıya kadar düşmektedir. Bunun sebepleri arasında petrolün ülkede çıkarılması, enerjinin ucuz olması, enflasyon oranının düşük seyretmesi, ekonominin güçlü olması, işgücü maliyetlerinin nispeten düşük olması gibi sebepler sayılabilir.

Malezya'da Türk malları tanınmadığı için Türk mallarına karşı bir ön yargı bulunmamaktadır. Bilakis eşarp ve seccade gibi bazı mallarda Türk ürünlerinin kaliteli olduğu imajı yerleşmiştir. Buna karşın Türkiye'deki büyük ölçekli firmaların Malezya pazarına henüz doğrudan girmedikleri dikkati çekmiştir. Malezya'daki az sayıdaki Türk girişimcisi kendi imkanları ile

Türk mallarını pazara sokmaya çalışmaktadır. Bu durum Türk mallarının tanıtım ve promosyon faaliyetlerinin en düşük seviyede kalmasına yol açmaktadır.

Uzakdoğu ülkelerine ihracatta nakliyenin uzun sürmesi ve düzenli seferlerin olmaması nedeniyle bir sorun olarak görünmesine rağmen bazı fırsatlar da sunduğun görülmektedir. Malezya yerinde Pazar Araştırması sırasındaki görüşmelerde Malezya'dan gemilerin Türkiye'ye giderken yolu gittikleri dönerken ise boş geldikleri öğrenilmiştir. Bu sebeple Türkiye'den Malezya'ya mal gönderirken gelişe göre %70-80 daha ucuza mal gönderilebildiği öğrenilmiştir.

Son yıllarda Malezya özellikle biyoteknoloji ve tarım konularına çok büyük önem vermekte ve bu konulara odaklanmaktadır. Malezya bunu yaparken bilgi iletişim teknolojilerinden daha fazla yararlanmaya ve bunlar arasında bir bağlantı kurmaya çalışmaktadır.

Dünya nüfusunun yaklaşık yarısının Asya'da yaşadığı düşünülürse Malezya'nın gerek Müslüman kimliği gerek bölgedeki stratejik konumu ve gerekse de ülkemizle çok daha fazla ticaret yapma isteği göz önüne alınarak hem kamu hem de özel sektör açısından bu ülke ile olan ilişkilerin daha üst seviyelere çıkarılması önem arz etmektedir.

KAYNAKÇA

- 1. EIU-Economist Intelligence Unit, Malaysia, Country Profile, 2007**
- 2. Dış Ticaret Müsteşarlığı, Dış Ticaret Bilgi Sistemi kayıtları**
- 3. T.C. Dışışleri Bakanlığı Web Sayfası (<http://www.mfa.gov.tr>)**
- 4. T.C. Dışışleri Bakanlığı, Türkiye-Malezya Siyasi İlişkileri**
- 5. T.C. Dışışleri Bakanlığı, Türkiye-Malezya Ekonomi ve Ticari İlişkileri**
- 6. Malezya lke Notu, Dış Ticaret Müsteşarlığı, Anlaşmalar Genel Müdürlüđü**
- 7. Malezya Yerinde Pazar Araştırması, İGEME, 2008**
- 8. Malezya lke Bilgileri, Allnet lkeler Rehberi**
- 9. Malezya, CIA – The World Factbook, 23 October 2008**